

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Liber pandectarum medicinae

Matthaeus <Silvaticus>

[Venedig], 10. Okt. 1480

Sequitur de T

[urn:nbn:de:bsz:31-316129](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-316129)

Scaua .i. suchas.
 Scupio ferrameo .i. petra argenti.
 Scuteram .i. fumus terre.
 Serupulus est. xx. granorum pondus.
 Sgufera. i. abrotani. Spumos. i. stringul' auis.
 Spuma natri quid est. l. l. baurach.
 Spuriū vinū. i. aquatum quasi spurium.
 Sputum quid est. l. l. busach.
 Spuma maris quid est. l. l. zebus albach.
 Spuma argenti .i. lithargyrium.
 Squinatū quid est. l. l. adeber.
 Squinum quid est. l. l. quam supra.
 Squama ferri quid est. l. l. erugo ferri.
 Squilla quid est. l. l. baurifel.
 Squigibilis. i. vinū squillificū. hoc vocabulum po-
 nitur i littera cusa r i littera haud.
 Stupion. i. passer auis. Scupio. i. stagnū.
 Stupor ē qñ hō dormit stupidus ita q' cū magna
 difficultate excitat.

Cap. 66z.

S Turagen vel surumē ara.
 gre. achimeron
 colyticon: lat. vero hermodactil'.

Sera lib. aggre. cap. turagen auc. Dias. stu-
 ragen siue turagen. i. hermodactilus
 est herba que floret i fine autūni. r est eius flos
 albus similis i figura sua flozi croci. deide emitit
 folia similia folijs bulbi: i quibus est hu. adherēs
 manui. r hz stipitem i lōgitudine vni' palmi por
 rectū: cuius color est albus declinans ad nigredi-
 nē. r hz radicem cuius color ē niger ad rubedinez
 declinās. sed qñ auferitur cortex: apparet radix in-
 terius alba mollis dulcis saporis r plena humidi-
 tate: que grece vocat colyticon: vt apparet in pro-
 pria littera. Est aut radix ipsa rotūda similis cepe
 bulbi. r radix ipsa hz i medio sui scissurā ex qua
 egredit stipes super quem est flos. multum nascit
 i loco qui d' chariur: i terris que dicūt guagua.
 r hec radix r alia si comedit occidit strāgulando
 sicut fungi. est enim comedentibus remedium lac
 boni.

Dias cap. de achimeron. dicit q' est li-
 num siluestre: r est interficiēs.
Et Sera auc. Hal. est alia que est alba itus
 idē r extra: r ista est melior: r hz virtu-
 tem laxatinam: r similiter aqua in qua bulierit:
 verum malus est stomacho. r confert doloribus
 iūcturā r podagre. Exhibēdus est hūctibus iun-
 cturas molles r nimis humidās. Idem auc. mesa
 rugie. albus est bonus: sed rubens occidit nō quia
 nimis frigidus: ita q' narcōset: q' si hoc esset non
 esset laxatiuus. Alben mesai. rubens occidit: s; al-
 b' desiccet vlcera antiqua: r confert variolis. Da-
 bix r melior ex eo est qui est exterius r itegius al-
 bus. r qñ frangit est fractio eius facilis r non du-
 ra. niger vero r rubens. sunt ābo iterficiētes.

Jo. mes hermodactil' ē radix herbe mō-
 tane: r eius alius longus sicut di-
 gitus: alius rotūdus: sed melior est rotūdus. et e-
 ius alius albus: alius rubens: alius niger. sed meli-
 or ex his est qui ē albus vere albedinis intus r ex

tra: r qui est grossus r duriciei mediocri: alit aut
 facti mali sūt. Pau. cap. de hermodactilis. hermo-
 dactili ca. sunt r sic. i principio secūdi gradus. her-
 ba ē: r circa radices eius tuberositates inueniunt
 que colligi debēt r vsui referuari. i estate colligū-
 tur r referuatur: per annū vni' seruari pūt. sūt aut
 eligendi qui sūt albi r solidi. hz aut virtutem dis-
 lutiua: consūptiuā: attractiuā. purgant aut prin-
 cipaliter pblegma. cōtra arteticam et podagram
 chiragrā r iliacam passionē r morbos ex pbleg-
 mate non exiēte se. valet bñdicta acuta ex hermo-
 dactilis geraldodion: teodozicon: anacardia. rō-
 tra sciaticam: podagram: r chiragraz succus feni-
 culi cū melle decoquatur: r cum tali melle dentur
 .3. ij. hermodactilozum r .2. i. feminis feniculi: et fi-
 at electuarium quod more benedictē pōt sumi. Et
 nota q' i dosi debent poni. .3. ij. vel. ij. hermodac-
 tili. Contra iliacam passionē fiat decoctio mellis
 addita aqua ne exuratur: r ne mel creat: r ex illo
 melle additis. .3. ij. hermodactili r cinamomi def-
 puluis hermodactili. superfluam carnē cozodit.
 puluis ei' conficiat cum sapone gallico: r liciniuz
 intinctū fistulis. i ponat etiā puluis ei' cretico: con-
 ficiatur cū aliqua medicina cerebrum confortate
 r stuellum de bombace intinctū naribus imittit:
 cerebrū confortat. **Jo. mes** solutiōe edu-
 r polipum cozodit. **Jo. mes** cit pblegma
 grossū r a iūcturis pprie. r est medicina magna ar-
 teice r podagre sūptus r catbaplastimus: r pprie
 cum farina ordei r vitellis ouoz aut mica panis
 pignis r vitellis oui. r vsus eius impiguat corp': r
 augmentū efficit i spermate. r est medicina bona
 vulneribus. abstringit. n. sordes coz: r cōsumit car-
 nes putridas in eis. Dosis eius ē ab aureo. i. vsqz
 ad duos. Conseruat aut per annos tres.
 Strutium .i. condēs.
 Strution idē qd supra.
 Struma. i. emozoida inflata vel ceca: que nibil sū-
 guinis emittit.

Sequitur de. T.

Tabarzet. i. album qd fit in illa re-
 gione sic nominata.
Talles .i. gallia.
Taberzeta .i. smiraldus.
Tarabolus .i. artemisia.
Talk .i. stella terre: r sunt scalole
 lucide terre coloris nitri: inueniuntur i insula cypri:
 r vocatur lutum samium.
Tallus idē qd supra.
Talgates .i. artemisia. **Talaso** .i. herba fascoli.
Tacola qd est. l. laier almanam.
Taos .i. pauones.
Tarasis .i. conturbatio de fumo.
Talmon .i. oculus: inde butalmon r ophthalmia.
Tarugilos .i. plantago. **Taurion** .i. celidonia
Tanagin .i. titumallus **Tachir** .i. papaner.
Tacucellum .i. vmbilicus veneris.

Taseron. i. quattuor res. Tabbanis. i. grassones.
 Tartarum quid est. l. l. barim.
 Tabeleb .i. lenticula aque.
 Tachemera puto q̄ ē quidā musculus core.
 Taum. i. exitura que fit i carnibus laxis ⁊ subasel
 lis et post aures ⁊ i guinib⁹: ⁊ ē ex greco corrupto.
 Taras. i. auis i palato hñs dentes.
 Taguid idem q̄ supra.
 Tarabis. i. piscibus salinis vel ouis pisciū siccis
 Tanagat .i. esula.
 Tarfali. i. puncta que post ophthalmiam in oculo remanent.
 Tassert idē q̄ supra. Taras. i. surditas.
 Tabos. i. marasin⁹: ⁊ est tertia spēs ethice: que est ethica senectutis: vel tabes. i. corruptio vel putrefactio: vt inuenies in littera cedrus.
 Tamariscus quid est. l. l. cufa.
 Tasa idem q̄ supra.
 Talon iterpretatur ram⁹: idē diatalon. i. de ramis ⁊ talea vt in paladio.
 Tanebila nascas .i. scoria eris.
 Tarichiti .i. hypoquistidos.
 Tarachit idem quod supra.
 Tarosaro lentiscus idē q̄ supra.
 Tazedis sunt spēs q̄ cibis p̄ cōdiceto admiscēt
 Tanā. i. bonū malanum. Talus. i. cauilla.
 Tagomus. i. pediculus vulturis. l. l. pediculus.

Lapi. 663.

Tapsia vel tafia gre. arab. iātin: la. vero ferula siluestri is
 vltap. Sera. lib. aggre. ca. tapsia
 fia. auc. Dias. tapsia est
 iātin sine iātin⁹: ⁊ est planta hñs stipitem similem
 ferule. ⁊ hz folia similia folijs maratri: et ramos
 subtiles: i quoz sūmitatibus sūt corone similes co
 rone aneti. ⁊ hz florem album ad cūtrinitatē oculi
 nantem: ⁊ semē latū simile semini plante: que dī
 karicas: nisi q̄ est minus co. ⁊ hz radicem albam
 grossā multoz corticū: acuti saporis: ex qua herba
 colligitur lachrymus i hunc modū: foditur terra
 circa ipsa: ⁊ absconditur cortex eius: ⁊ cooperitur
 fouea vt mane lachrym⁹ mūdus inueniatur: nam
 sequēti die humiditas illa coadunata iuxta radicē
 colligitur ⁊ reponitur. virtus eius ē cali. caliditate
 forā cum humiditate. Tapsia scōm Dias. cap. de
 tapsia secundū translationem grecam dicta est eo
 q̄ primo in tapso insula inuenta est. frutex est simi
 lis ferul: folia similia maratō hñs: ⁊ bastas tenu
 es: i quibus singula capicella sunt sicut aneti. flos
 ē illi mellinus: ⁊ semen latū simile ferule s̄ min⁹.
 radix est illi alba et grossa ⁊ coriuz grossū hñs: ⁊
 viscida i odore que succatur sic: fossa i tra libe
 ra fac: radicem i vno loco cauans que cauata ser
 ro tangatur: ⁊ sectiones ille cū humore miserit: la
 chryma incanatur: illa colligatur quā illa die col
 liges. Radix ē cū corio suo in pila cōditur ⁊ i va
 se sicili siccat: ⁊ succus qui exprimitur i sole po
 nitur. multi vero ⁊ radices ⁊ folia exsuccāt: s̄ talis
 succus inutilis est. eo ve o tpe quo colliges succum
 noli co. tra ventum stare: qm̄ tumefacret faciem

⁊ manus: q̄ si cauere volueris cerotis stipicis fa
 ciem ⁊ manū ante iunge. virtus est ei ca: arica et
 calida. Lozum radices ipsius et succus ⁊ lachry
 mus i mulla accepta superius ⁊ iserius humorem
 purgat. Radicis vero quattuor oboli accipiuntur
 ⁊ cū anī. 3. iij. dantur. succi vero ei⁹ duoboli ac
 cipiuntur: ex lachrymo vnus obolus accipit: nam
 plus acceptus isert necem: purgatio hec dolorem
 lateris miūgat. asmaticis medetur. Fluxiliatur eti
 am his qui putridū sputum hñs: est autē vanda po
 tio efcis admixta aut cocturis. ē autē metafinceti
 ca. Radix eius ⁊ lachrymus tantū hñt caliditatem
 vt nullā hñant cōparationes. vnde capiti superun
 ctus succ⁹ eius allopecias emēdat. linozes deter
 git. succus ei⁹ addito libanotido et cera equali pō
 dere oia pōt facere. i quolibet loco positus ampli
 us q̄ duab⁹ hois esse non v̄: sed ante ⁊ post loca
 ca: q̄ fouēda sūt. lētigines mūdāt. lepras lipidat.
 pustulas purgat. maxime sulfure mixto v̄ces do
 lozes lateris aut pulmonis curat. arteticis ⁊ poda
 gricis maximum fert auxilium. Et trahit o profū
 do humores violenter: ⁊ sic diaforesim facit.

Sal. vi. sim. pbar. cap. de tapsia scōm trāsla
 tionem grecam. tapsia sine ferula silue
 stris acris virtutis ē: ⁊ vebemēter calefaciue cuz
 humiditate. atrahit ergo sūdus violēter: ipsa ē
 attracta cōsumit. operat autē hec multo tpe: eo q̄
 abundāter plena est superflua humiditate: ppter
 quā ⁊ cito corrūpitur. Isaac i viatico cap. de mor
 pheā. Unguētū morphee ois color: recipe tāsie
 conditi sinapis feminis nigelle radices pyretri ru
 be ana. 3. i. costi colloquiti de elleboi nigri radices
 capparoz rute alluminis stasragrie nitri ana. 3.
 5. euforby scamonee salis armoniaci sādace ana
 grana. xiiij. hoz puluerem tempera cum aceto: ⁊
 inungatur.

Tabastrem nomen est regionis.

Talim. i. struzzo masculus. Taburos. i. lipparia.
 Talassir. i. nux muscata vel arbor macis.
 Talassir idem q̄ supra.
 Talisafar idē q̄ supra. Talistear idē q̄ supra.
 Talafimomel .i. mel cum aqua.
 Taurocollē qd ē. l. l. glucten. Tates. i. artemisia
 Tabarzet quid est. l. l. smaraldus.
 Talassa. i. guadus: ⁊ est herba cū q̄ tigit blaueti.
 Tacedense. i. pyretum. Tarfa. i. tamariscus.
 Tamarix. i. buca erecta: ⁊ est tamariscus.
 Tatimeo. i. ebulus. Tacula qd ē. l. l. laier almanā.
 Taio. i. asinus. Talmos. i. oculus.
 Tascatas lamaidez. i. testa subtilis: qua aurifices
 vtuntur in purgando aurum.
 Tabet .i. costus.
 Tara. i. grana viridia habens ⁊ dura.
 Taseada ⁊ est duplex: vna que est alba: alia viri
 dis. alba est que fit ex sola aqua et carne. viridis q̄
 ex aqua fit ⁊ carne ⁊ alijs.
 Tapsilis cibus est qui fit ex lentibus.
 Tagip. i. auis que hz in palato dentes: ⁊ quidam
 dicunt q̄ est vultur.
 Taguro idem q̄ supra.

z

Tanagar. i. lactarolus: et est scrofularia.
 Taragi. i. anis minuta Tarad. i. radix rubee.
 Tabeim i. ebulus.
 Taus. i. terra barbarorum hñs siccitatem.
 Taraxacon est cicozea vel endinia.
 Taraxa idem quod supra.
 Tamariscus masculus idem ē qđ cypressus.
 Tactarum i. capistrum auri.
 Taraxaten i. endinia.
 Tagander i. pyretrum.
 Tabafir i. spodium.
 Tamar sūt oēs dactili imaturi vř palma dactili.
 Taur i. taurus.
 Tarcon i. satiregia.
 Tarcon idē qđ supra.
 Talea i. caput palme.
 Tarachisa. i. pisces saliti vel ona pisciū salita.
 Tanasgi i. pondus vnius ter. e.
 Tanageta i. tanacetū.
 Talbe est quoddam medicamen induz satis stip-
 ticum.
 Tarifilon i. filius ante patrem.
 Talippeos. i. semen quoddā acre virtutis: quod
 intrinsecus apostema in potōe datuz rumpit quo
 earemus.
 Tarmezit i. tamariscus.
 Tamub i. xilocaracta.
 Tassus barbassus quid ē lege stomos.
 Tabeſcen locus quidā est.
 Tanacetū. i. tanasia. l. l. arthemisia.
 Tanasia idem qđ supra: et ambe sunt secundē spe-
 cies artemisie.
 Tebes. i. marasmus: et ē ethica cōfirmata.
 Tagantes i. artemisia.
 Taliunac i. amidum.
 Talabeb i. gabaleb.
 Tarenus ponderat grana. xx.
 Tbarchemeter. i. quidam masculus coxe.
 Taralme i. feniculus.
 Tafaris i. pediculus vulturis
 Takui i. romanus.
 Tanum. i. puluis corticis quercus.

Cap. 664.

Tapsus scđm Dial. cap. de tap-
 so. arbor est similis pal-
 me folijs et altitudine. nascitur in italia
 et i campania et i hispania. In italia ve-
 ro eius semine galline unpiguatur. vnde si homo
 gustauerit solutionem ventris patitur. tapsus ve-
 ro qui nascitur in calabria tantam vim hz vt quis
 quis sub ea dormierit aut federit: statim periculuz
 sustineat vite: nam ibi se necant transeūtes viam.
 Talippeos quoddam semen est scđm Dial. capi.
 talippeos nobis ignotum: qđ eo caremus.
 Tarax. i. surditas. est autē guacte cū pars itrifeca
 samach creata sit: i qua non cōsistit cōcanitas in
 trifeca: que est sicut vnea cōprehendēs aerem qui
 est qui audit vocel sub vndositate. tarax vero qua-
 cte sunt vt non per eas nocimentū sequatur pua-
 tionis sensus. et guacte est sicut destructio commu-

nicans soliditati et non sic illi concanitas: sed ner-
 uis non aufert virtutē sensus. tarax est sicut vimi-
 nutio absqđ destructione: aut secundū conuersione
 nem in significatione dubella: et est apostema.
 Tarfati i. macula rubia.
 Tachie i. ebulus.
 Tauguelbel. i. oēs spēs que in cibarijs ponuntur
 vt piper cina momum et cetera.
 Tagadecum. i. pyretrum. Tabafir. i. spodiū.

Cap. 665.

Tarmus arabi. vel tarmos: la-
 tine lupinus.
Sera. lib. aggrega. cap. tarmus
 auc. Dial. Tarmus. i. lupi-
 nus. sunt ex lupinis quidā qui dicuntur regales: et
 sunt siluestres quoz folia sunt albidiora domesti-
 cis. et quidā sūt domestici: et domestici comedunt
 post eoz elixatione: et infūdūt i aqua plurib⁹ die-
 bus: donec recedat amaritudo: et generant hūores
 gros. **Sal.** vi. simp. pbar. cap. de lupino scđm
 los. translationem grecam: Tarm. i.
 lupinus: comeditur quidē decoctus: et multis die-
 bus deponens amaritudinē i aqua: fitqđ cib⁹ gros
 forū humoz. ut pbar macum vero hic talis ex em-
 plasticis est qui non hz amaritudinē: et est absterſi-
 uus et diafozeticus. necat et lumbricos supplasma-
 tus. vel si quis ipsū bibat cum melle: vel bibat cum
 oxizaccara: siue etiā ipsius decoctio nata est lum-
 bicos educere: immo et superfusa defozis conue-
 nit morpheis et scabiei et cārenis et malignis vlce-
 ribus: hoc quidē absterſendo illa uero consumen-
 do sine mordicatione desiccando expurgat. et ape-
 rit opilationes epatis et splenis si bibatur cum ruta
 et pipere. attrahit taz menstrua qđ embziones cum
 mirrba et melle ipositus. Est autem et ipsius faria
 imordaciter diafozetica. nō. n. liuida solum s; scro-
 fulas et firmata dura sanat. tūc. n. oportet eos i ace-
 to coquere vel oximelle vel oxizaccara iuxta com-
 plexiones patientium: necnon passionis differenti-
 am cogitantes illud quod oportet. non ē autē pre-
 sentis negocij distinguere talia. diafozat enim et li-
 uida et cetera oia que prius dicta sunt decoctio. ip-
 sa etiam farina nata est facere. tarmus agrios vel
 lupinus siluestris amarior: et validior in omnibus
 domestico est: ei similis existens secunduz genus.
 Et idem secundū translationem arab. virtus eius
 prima est que desiccet sine mordicatione. et secun-
 da abstringit et resoluit et madefacit et aperit. et ter-
 tia occidit lumbricos qđ fit ex eis emplastrum ex
 terius. et qđ comeduntur melle aut bibuntur cum
 vino admixta aqua et farina lupinoz. resoluit si-
 ne mordicatione. et curant liuores et apostemata et
 scrofulas qđ coquuntur cum aceto et melle. et qđ
 fit emplastrum cum eis sciaticce confert. et confert
 empetigini et vlcibus capitis et scabiei et botbor
 et vlcibus fraudulentis. et qđ bibitur cum ruta et
 pipere aperit opilationes epatis et splenis. et puo-
 cat menstrua. et nascat ex eis cū melle et mirrba
 expellit fetum: et farina eozum facit hoc. lupin⁹ sil-
 uestrio vel regalis ualet ad ea qđ dicta sunt.

Cap. 666.

Arum arabi. gre. scoridū siue scor
Sera deon. latine allium.
 lib. aggre. cap. tamm aucto.
 Dial. est ex eo domesticus
 et agreste. et est quoddam ex eo quod reperitur in baby
 lonia: quod non est diuisum in denibus: et vocatur porri
 nam. Idem auct. Hal. et virtus domesticus est ca. et sic. in
 tertio gra. sed agrestis sapor est compositus: nam in eo
 est amaritudo et acuitas et stipticitas et punctio. acui
 tas eius similis est acuitati allij domesticus: et istud est
 scordeon: et est fortius domesticus. Est aliud quod vo
 cant porinum. et virtus eius est sicut allij et porri.
 et est hinc folia similia folijs porri: nisi quod sunt stricti
 ora. et hinc stipticem longitudine vnius brachij et pl.
 super quem est flos albus. et virtus eius est sicut allij
 domesticus: nisi quod est plus calefactiuum. Et idem au
 cto. Isaac benarum: Allij porinum est planta sicut
 planta porri vltimarum. et in sapore suo est simile
 allio et porro: et propter hoc virtus eius est composita
 ex virtute amborum: et facit ea que faciunt porrum
 et allium: nisi quod operatio eius est debilior operatione
 ipsorum. et coquitur: et fit dulcius: et comeditur deide
 sicut porrum domesticum. hanc speciem allij inuenies
 etiam si. l. l. curat. Et idem auctori. R. usi: Allij do
 mesticum calefacit: et incidit humores grossos et vi
 scosos. nocet visui: quod adurit tunicas oculorum et eo
 rum humiditates: et conturbat visum. et est nocentius
 auribus et capiti et pulmone et renibus. et si est in ali
 quo loco in corpore dolor: excitat ipsum et mouet:
 et generat vetustitates et vomitum. recens est melius
 ad prouocandum vinam: et mollit ventrem: et expel
 lit lumbricos. coste allij quod comeduntur crude ex
 pellunt lumbricos. et conferunt stranguriam et diffi
 cultati urine. R. abinoises cap. de allio. scordeon et
 allium agreste est ca. et sic. proueniens vsque ad quar
 tum. Est autem aperitiuum et abstergium. consolidat
 vlcera fraudulenta. et est bonum attritioni lacertorum

Cap. 667.

Amarindi arabi. et la. et gre.
Sera oxifenicia.
 lib. aggre. ca. de tamarido.
 nascitur multum ex eis in
 cesarea et in terris nam. et folia eius sunt sicut folia
 salicis. defertur ex terris Indie. et est fructus colo
 ris rubei. et hinc medullam plurimam plusque xiloca
 racta: crocei coloris ad nigredinem tendens. et hinc
 melleitatem. et est illud quod ex fructu administrat
 postquam egrediatur grana eius. et meliores tamarin
 di sunt noui recentes non aridi: saporis acerrimi. et
 virtus eorum est frigida et sic. in tertio gradu. virtus eius
 est que laxat choleram: et reprimit acuitatem eius. et
 abscidit vomitum. aufert puritatem. et dosis aque so
 rum postquam decoquantur est lib. 5. et aufert sitim. Et
 idem auct. Mesaa. est frigida in tertio. mollit ventrem:
 et est sicut pruna: nisi quod est subtilior et minoris hu
 miditatis. Paulus cap. de tamarido. est frigida et sic.
 in secum de viribus cordis dicit quod con
 do gra. **Auic.** fortat cor.

Cap. 668.

Aratin arabice: latine isculi vt
Sera lib. aggre. cap. taratin auct.
 Gal. sunt vermes qui quod fo
 ditur terra vel aratur inueniuntur. et quod ipsi terunt
 ac ponuntur super nervos icafos: conferunt iuuamē
 to magno subito et manifesto. Et quando datur in
 potu cum rob est medicina que prouocat vinam.
 Et idem auct. Dial. quod contritione forti conteruntur
 et ponuntur super nervos icafos: conglutinant eos:
 et non oportet quod vulnus dissoluatur nisi post tres
 dies. et quod coquantur in oleo: et distillatur de eo su
 per aurem dolentem: sedat dolorem eius. quod terunt
 contritione forti: et bibitur ex eis cum rob: prouocat
 vinam: et frangunt lapidem: et curant ictericiam.

Cap. 669.

Auf arab. latine **Sera** lib. aggre.
 ne lana. anc. Hali. Taufid est lana. lana succida
 conferunt attritioni et conuassationi me
 broz et nervoz. Et quod fricatur corpus cum ea: sordes
 que est in ea confert ad penetrandum. sed lana lota
 est conferens in hoc quod est ipsa materia recipiendi
 omnem rem humidam et omnem liquorem quod in eo infu
 ditur: et quod aduritur fit virtus eius ca. cum subtilita
 te quousque ipsa aufert carnem superfluam ab vlceri
 bus. et ponitur similiter in emplastris desiccatiuis.
 et modus adustionis est quod ponatur in vase nouo:
 et cooperiatur coopertorio perforato multis foris
 minibus: et sic aduratur. Idem auct. Dial. Quando
 infunditur in aceto et oleo ro. confert sode et dolori
 stomachi et aliorum membrorum: sed adusta habet
 virtutem calefactiuam et adustiuam et stipticam et
 cauterizatiuam: et aufert carnem superfluam ab vlceri
 bus: et incarnat et consolidat ea.

- Talassis .i. aqua marina.
- Talapeos .i. vicioxicum.
- Talatos .i. polygonos.
- Tamifana quid est .l. l. laier almanam.
- Tameb .i. vna. l. l. vitis.
- Tamifana est quedam spes rozismarini.
- Taer .i. indicus.

Cap. 670.

Aharo est quedam herba que in
 tra hierosolymitana pla
 tatur in hortis: et tunc eius acuitas ac si
 per sua caliditas auferuntur. vnde ad comedendum
 bene sapida redditur: cuius grana carpobalsamo
 sunt similia: cum quibus balsamum quandoque sal
 sificatur. Est enim lignum balsami eius ligno simi
 le: atque oleum oleo: hec latine ignozatur.
 Tapia .i. tafia.
 Talspi herba est que folia habet in magnitudine
 digiti: thyrsum habet subalbidum latum tenuem et
 longum: similem cartamo et cetera: qua caremus.
 Thalaspium est quedam confectio.

Cap. 671.

Ahalaspium vel thalapis
 vel scadilla
 cium grece: et latine leuistici siluestre vel

nasturciu. n. filne. **Dias** cap. talaspium fz
 stre. vi. pes galline. translatione gre
 ca nascitur i tumulis z in vjs: z super tegulas. her
 ba est minuta: folia hris z angusta: z duobus digi
 tis longa: z in sumo diuisa z pinguis: virgam i me
 dio pferens duorum palmoz cu paucis ramulis
 i quibus fert semen latu simile cartamo z obrotu
 dum: z velati conuassatum: vnde z nome sump
 sit. florem hz subalbidum. virtus e ei termantica: z
 pouissime semini eius. potui datum in acceptabili
 quantitate per superiora atq inferiora purgatione
 facit veuementer. scartio per clystere adhibitum
 medetur. bibitum mestrui sperat: abozu facit.

Hal. vi. sim. pbar. cap. talapis fz traslatione
 grecas. est aut leuisticu siluestre vel sca
 dilaciu vel talapis: cuius semc acris virtutis e: qz
 apostemata rumpit. propinatam potui menstrua
 mouet. embiones rumpit. z per anu impostum
 sciaticis conuenit. Est aut z aleru purgatum su
 per z subtus colicorum bibitu in oxifatu multitu
 dine: hoc inuenies similiter i littera leuisticum.
 Thasso melli. i. aqua marina z mel.
 Thaos. i. pano. Thalasteos. i. gladiolus.
 Thaguebil. i. spes que cibus miscetur pro sapore
 vt piper.
 Thaus. i. pulces. Tharona. i. granum lentisci.
 Tharcon idem qd supra.
 Tharubil. i. species que cibus admiscetur pro sa
 pore z codimento: vt piper z familia.

Hal vel balcal arabice: gre. ori
 vel oros: lat. acetum.

Hal. viij. simp. pbar. cap. oros fz
 translationem greca. Oros
 i. acetu: i primo libro monstratu e mixte substancie
 existere. s. calide et frigide ambabus subtilibus p
 tibus. superat vero caliditatem frigiditas. siccati
 nu vero sufficienter est hoc pharmacu: vt sit tertij
 gradus iam co

Sera. lib. aggreg. capit. thal
 auc. Hal. Substantia
 eius est subtilis composita ex caliditate z frigiditate: nisi qz frigiditas est amplior i eo qz caliditas:
 z delicat i tertio gradu prope finem qn fuerit an
 tiquu: z est nocuum nervis. Ide anc. Dia. Acetu
 ifrigidat et stipicat: z est bonum stomacho: z pro
 uocat appetitu. z abscondit sanguines a quocunqz
 mēbro fluat si bibat: aut fiat sessio i eo. Et coquit
 cu cibus z conuenit curibus superfluitatu ad ven
 trem. z qn fuditur i eo lana non lota aut spongia
 curat apostemata i principio ipsoz. z restringit ma
 tricem egressa aut anu exeunte. z stringit gingiuā
 sanguinolentam: z confert vlcibus fraudulentis
 z herisipille et foimice z scabiei vlceroze z impetu
 gini et emozoidibus z panaricio: z abluatur cum
 eo vlcera fraudulenta. Et qn miscetur euz pauco
 furfuris: z ponit tepidum super podagraz conue
 nit. Et qn coquitur cu melle: z linunt cu eo linoz q
 fit sub oculo: aufert eum. Et qn ifanditur spongia
 in aceto: que prius fuit infusa in oleo ro. z apponi
 tur frontu: conuenit sode ex calore solis. z fumus ei

conuenit granitati auditus z tinnitui aurium. z qn
 distillatur i aurem: occidit vermes qui sut in ea. z
 qn bibitur calidum: confert accipicibus medicinas
 venenosas. z qn bibitur cu sale: obuiat nocumeto
 toxici. z qn bibitur eradicat sanguifugas que adhe
 serint gutturi. z conuenit tussi antique. z qn bibit
 ca. conuenit almati. z qn sit gargarisinus cum eo:
 abscondit curfus humoru venientiu ad guttur. z con
 fert squinancie z casui vnule. z collatio oris cu eo
 ca. conuenit dolori dentiu. Paulus capi. de aceto.
 Fricatio eius cum sale circa volas manuū z pedu
 valet contra frenesim z lithargia.

Cap. 673.

Thaleb ara. ia. ve
 ro vulpis. **Sera.**

Thaleb lib. aggreg. ca. thaleb anc. Hal. Olex i
 quo decoquitur vulpes conuenit mal
 tu iuncturaru doloribus. z multi medicorū ponit
 eam viuente i vase cum oleo ad coquendum: z q
 da ponit eam mortuam. na qn dolor est propter
 humore grossum viscosu et adherente z exitem i
 profudo membi non pot cu trahere medicina to
 tu propter sui multitudinem: aut ppter grossiciem
 substantie sue et viscositate: aut propter frigidita
 tem ipsius nimiam: aut propter ventositate inflati
 uam: que generatur ab eis. In veritate dico q illi
 qui operabāt cu vulpibus: ad hoc ipsi faciebāt cu
 eis balnea i quibus egruz ponebant: z iacebat ibi
 adeo q oleu coqperiebat corpus egru totum: et in
 bebant infirmo q staret ibi multu: z faceret mora
 longam ibi: contungebat ergo ex hoc q oleu illud
 resoluebat id qd erat i iuncturis ex apostemate hu
 moru in loco: z non faciebant hoc solu: imo euacu
 abant ab eo qd erat in corpore toto ex superfluis
 humoribus: quis in corpore huius dolorem iuctu
 rarū esset replecio magna. non ergo e miru si hoc
 medicamen conuenit ei i hunc modu: nam humo
 res non descendunt ad iuncturas eoz: immo eua
 cuantur per resolutionem ex loco vbi sut. Et illi q
 sunt i iuncturis resoluuntur etiā. Paulus. pulmo
 vulpis desiccatus z potat pondus. s. i. multuz co
 nuenit almati. sed Anic. dicit q hoc medicamen va
 let corpore purgato.

Cap. 674.

Traguli dantes ara.
 gre.

Traguli dantes de safurion: est auis que est de genere
 paruaru: est minor omnibus auibus excepta aue
 reiacor: color eius itra viridem z citrinum et cine
 ricium. z super alas eius sunt pene auree. z super
 caudam eius sunt puncta alba. z plurimum appa
 ret in byeme apud piscinas et parietes. z ipsi vo
 latus non e fixus: immo volat paruz et cadit z ga
 rit semper et mouet caudam: z hec est auis si ine.
 ex pellit lapidem de renibus z vesica cum potetia.
 Tragabulidos idem quod supra.
 Trachimata i. asperitas oculoruz.
 Trachiotis i. balsamita.
 Tragos i. biricus.

Tragus .i. spelta.
 Tracus idem quod supra
 Trages .i. spongia: et est tertia spes eius.
 Tragomatum idem quod supra.
 Trauenatica .i. sanguinem ex vulnere strigentia.
 Trachit .i. hypoquistidos.
 Tracia .i. scariola. Trachia .i. aspera.
 Traganeon nascitur creta i isul' maritimis: iuni
 peri similis: et semen et folia et rami: succus eius
 lacteus.
 Traguis idem quod supra
 Tragiz tracholozitan quid est lege littera sã danig
 Traumaticũ medicamen .i. sanans vulnera. Dial.
 capi. de felle.
 Traben .i. vna.
 Tracion .i. frutex q̄ vocatur tramenticus.
 Trafia .i. grana folis.
 Tragagantum vocatur radix arboris draganti. l.
 Jacantos.
 Tragemata sunt fructus dulces hñtes duros m
 cleos ut nuces: vel duras testas vt amigdale: vt q̄
 quid post cenam comeduntur gratia delectationis
 que est ad bibere: vt Gal. de edulis cap. de semine
 canabi: et arab. vocatur cauganac.
 Trageantes sũt illi qui vtũtur tragematibus.
 Trachea artaria .i. pũcipalis arteria.
 Lapi. 675.

Qragos fm Dial. ca. tragos
 aut scorpiõ. nascitur
 locis mariũm. frutex est super terrã
 lõgitudinem palmi vnus hñs aut am
 plius. basta e illi sine folijs i qua in summo bz ve
 lut acinas minutas sicut triticum acutũ multuz in
 gustu stipticas. semen eius cũ vino bñbitum fluxũ
 matricis et ventris abstinet: q̄ semen plurimum
 colligũt de terra: et faciunt troiscos.
 Tragere idem quod supra.
 Trabit .i. semen endiuie.
 Tetanon .i. galbanum. Tetoniueos .i. pẽtafilon
 Testiculus canis quid est. l. l. chasialkel.
 Lapi. 676.

Testiculus sacerdo
 tis vel zamac herba super terraz ex
 pansa: cuius folia sũt pingua et
 rotũda: flos eius croceus: radix eius est testiculis
 paruis plena et albus: qui comesti valent cõtra vi
 cium emozoidarum.
 Testiculus vulpis quid est. lege quod supra.
 Testiculus leporis quid e. l. quod supra.
 Lapi. 677.

Testiculus omnis cuiuscũq̄
 uialis sit non ba
 bet bonitatem nutrimenti manifestaz:
 nisi testiculus galloz impinguatoz. ip
 se nãq̄ est boni nutrimenti plurimum. et ois speci
 es testiculi proprie qui sũt difficilis digestiõis: qñ
 digeruntur nutriunt plurimum: et plurimũ ipsoz
 est difficilis digestiõis et plurimi nutrimenti: et
 et proprie qui sunt de animalibus magnis grosse

car **Aluicen** libro secundo capitulo de te
 nis. sticulis.
 Teutrien .i. eritrodanum. Tericu .i. tribuli.
 Termuagria .i. lupinus.
 Terbentina quid est. l. l. botim.
 Tergio .i. filex. Teriopomon .i. beatonica
 Teozica .i. vrtica. Teutrien .i. poliũ montanum
 Terabintus quid est. l. l. botim.
 Tectus .i. cicercula.
 Terra figuli .i. argilla vel creta.
 Terra sigillata quid est. l. l. theamaten.
 Tenapium .i. sinapis alba.
 Tetis .i. caro gingiuarum.
 Tetamonon .i. ros. Tetra .i. cinis.
 Terra alchichi .i. creta que iuenitur sub terra.
 Terra lune .i. lutum lune. Testaticula .i. politricũ.
 Tephise .i. gummi rute agrestis.
 Terazit .i. hypoquistidos. Tenitrus .i. minutũ.
 Teitrus idem quod supra.
 Terra stelle .i. talk.
 Testulus .i. serpens. Teucis .i. gummi pini.
 Tetoniueos .i. pentafilon.
 Termosozmos .i. lupinus agrestis.
 Terra nidi birundinis quid est. l. l. gi.
 Telas .i. vulnus.
 Tedanus .i. flos calcis.
 Terra astra .i. rubea: et est bolum armenum.
 Termenabit est potus qui fit ex daculis et ficub
 ficis ad spissitudinem redactus: sicut mel calore
 solis: et hoc fit i locis calidis: nã therme .i. locus ca
 lidus. Habet vero dñ potus predic^o qui fit i locis
 calidis: et illud est quod vocatur mãna confecta.
 Theobolus .i. muscus qui nascitur in lapidibus q̄
 morantur in locis humidis.
 Tesabuc .i. cum vnus pes offendit alium.
 Tetanon idem quod supra.
 Tenup .i. arbor canssi. l. l. canssi.
 Temp idem quod supra.
 Tembul idem quod supra.
 Tetamatin .i. manna. Teugi .i. auis minuta.
 Terpigo piscis oz dici torpigo: et quod e. l. l. fead.
 Tela aranea quid est. l. l. banidebut.
 Teractbit .i. hypoquistidos.
 Telul .i. fistula.
 Terabic .i. herba iudaica.
 Teriatis .i. filex.
 Terra rubea .i. fungus vesenicus. l. l. hameth.
 Telsendis .i. pyretrum.
 Tebennalse .i. squinantum.
 Termantica .i. calefaciẽdo dissolutoria.
 Tebenmata .i. squinatũ. Telea .i. satureia.
 Terid .i. mice panis super quas fundit ius aliq̄
 Terny .i. omnes species calide: vel terme .i. locus
 calidus: inde termantica .i. calida.
 Tebal est genus fistule.
 Terisie .i. rute agrestis.
 Tefie idem quod supra.
 Teratich .i. fungus qui nascitur in pede rose cani
 ne vel barbe hircine: cuius succus expressus et sic
 cat^o vocatur hypoquistidos: lege. l. barba hircina.
 D 4

Terbentina ē gūmi arboris: que vocat terebinth⁹
 ⁊ ipsa vocatur ab Elicena glucen albotin: s; aliq
 legunt albotin: sed falso: ⁊ est zapinus. l. l. botin.
 Terrebabin .i. mana cōfecta.
 Terachthit .i. hypoquistidos.
 Terigia oculi .i. vngula oculi.
 Terugia idem qđ supra.
 Tegula quid est. l. l. caesef.
 Tergia grece: latine frigolico
 Tetanus. i. spasticus tenens totum.
 Tentulus. i. serpens. Telub. i. tinea.
 Terra armeni .i. lutum armenum.
 Terra rubra idem qđ supra.
 Testudo est quoddā aīal paruum cum testa on
 ra latis horribile ad videndū: qđ oībus est notū:
 cuius virtutes iuenies i littera latamie.
 Tepoz .i. torpor.
 Terra munda. i. cretica ⁊ stipica satis
 Terra figuli idem qđ supra.
 Terentellum. i. trapanū. Tenapiū. i. finapis alba.
 Teridone. i. perforationes ac si fierēt cū terebello
 Tessera interpretatur quattuor: ide tyriaca distef
 feron: q; fit de quattuor: speciebus.
 Tetras interpretatur quattuor: inde tetracena. i. se
 beis quartana: ⁊ tetraparmacum ⁊ familia.
 Terapnica. i. curatua. Teregenis. i. enuā.
 Temalcumoleo. i. chimolea Tenestemō. i. argilla
 Teretate .i. pix liquida.
 Tersicie. i. gummi rute fulestris.
 Teit est quoddam genus piscis.
 Testic. i. tameriscus. Tcangi. i. amīs.
 Tesigie. i. gummi rute agrestis.
 Tentria. i. comedreos. Tenta. i. stellum.
 Teles. i. vltimus sed falso: immo est arbor: que vo
 catur tela.
 Terminum .i. vrtica.
 Tetraparmacum quid est. l. l. tetras.
 Tetracos quid est: lege qđ supra.
 Lapi. 678

Tereniabin. quidam dicunt
 qđ est mana: sed
 falso: immo est vt mel album habens
 saporem. **Sera.** lib. aggreg. ca. tereniabin. Te
 manne. reniabin. i. mel ro. vnde ē res
 cadēs de celo: ⁊ assimilatur melli granuloso: ⁊ ag
 gregato grossis graniculis: ⁊ est nominatum mel
 rozi: ⁊ plurimum cadit super arbores que sunt i
 terra cotasceni ⁊ i oriente: que arbores hnt folia ⁊
 spinas virides ⁊ flores rubeos: ⁊ non faciunt fru
 ctum: ⁊ cadit in castella super summitates palma
 rum. ⁊ virtus eius ē equalis mollificatiua vctris.
 ⁊ ē humectiua pectoris. ⁊ conuenit calidis natura
 liter: ⁊ pprie qñ soluitur in aqua iuinbarū ⁊ pu
 nop. ⁊ est ex eo melius album ⁊ nouū. ⁊ volis ei⁹
 ab aureis. x. vsq; ad. xx. aureos. Et idēz auc. Abir.
 Sed it inflammationem febrium calidarum. ⁊ au
 fert sitim. ⁊ mollit ventrē mollificatiōe mediocri.
 ⁊ educit choleram cum facilitate. ⁊ melius ex eo ē
 album nouum.

Lapi. 679.
Qest arab. vel assef siue terf: lati. pix.
 Sciendum qđ pix fit ex arboze
 ligni aryn: ⁊ est arbor scerbin ul' oeda:
 ⁊ est cedrus vel pinus masculus: cuius
 fructus dicuntur conī. est ex ea hu. ⁊ sic.

Sera. libro aggregatio. cap. test. auctoritate
 Dial. ⁊ hu. colligit ex arboibus ligni
 arin: id est masculi pini. ⁊ profert fructum paruu.
 ⁊ ex eo fit lumen: vt apparet in littera cinobat. Et
 melior ex ea est alba splendens leuis ⁊ munda.

Bal. viij. simp. pbar. cap. pix s; translationē
 greca. Pix que quidez sicca ficcat ⁊ ca
 lesfacit s; tertiam abstanniam a commensuratis: et
 plus siccare nata est qđ calefacere: que liquida cō
 trario calefacit plusq; siccat. h; autem qui subijli
 um paruu: quo asmaticos ⁊ empicos innat. et h; quidez
 quid digestiuum ⁊ diafozeicum: sicut ⁊ se
 cundum gustum subamarum quid ⁊ acre. ita autē
 ⁊ leprosos vngues educunt mixte cum cera ⁊ em
 petigines expurgant. digerunt autem duos et in
 digestos humores oēs qñ ponuntur i cataplasma
 tibus: fortior vero ad oīa talia est que liquida: du
 ra vero pix ad hec quidem peior est: ad consolida
 tionem autem vulnerum magis idonea. palam er
 go ex his est quoniam quid copiosum humida
 tis calide commixtum est pici liquide. piscium. i.
 oleis pici fit ex pice humida quando coquitur.
 ⁊ est quedam ex ea que est similis visco viscolita
 te sua: ⁊ nominatur viscosa. Et est alia que ex toto
 sicca est. ⁊ melior ex ea est illa que est pura tenax
 ⁊ odouera similis resine pini. Sapor huius est a
 cutus et fere amarus. ⁊ virtus eius est cal. in tertio
 gradu: ⁊ desiccatio est plus qđ calefactio ipsius
 Lapi. 680.

Zingibel arabice: latine zin
 ziber.

Sera. lib. aggreg. capi. tengibel an
 ctozitate Dial. est arbutū
 quod reperitur in terris arabum. ⁊ homines illi⁹
 terre vtuntur folijs eius in multis rebus: sicut vti
 mur ruta in cibis et potibus ⁊ decoctionibus ⁊ ali
 is. ⁊ radices eius sunt parue sicut radices cyperi:
 quarum color versus albedinem declinat. ⁊ sunt si
 cut mutilate. ⁊ in sapore earum est delectabilitas:
 ⁊ similitudo saporis piperis. ⁊ habent bonū odo
 rem. ⁊ oportet qđ eligantur ille que non sunt perfo
 rate. ⁊ quidam sunt qui condunt zinziber cū mel
 le: ⁊ quidam cum rob: ⁊ quidam cum aqua ⁊ sale:
 ⁊ hoc ne putrefeat: ⁊ sic ponunt in terreis vasculis
 vt deponatur ad partes romanorum. ⁊ est conue
 niens in cibis: ⁊ comeditur cum piscibus ⁊ sale.

Bal. sexto simp. pharma. capi. de zinzibe se
 cundum translationem grecam. radix
 huius plante deferitur ad nos ab India: ⁊ est illud
 in quo est inuamentum. ⁊ virtus eius est calefacti
 ua caliditate forti cu; humiditate: propter hoc ac
 cidit ei qđ corroditur: ⁊ putrefcit cito: quoniam in
 eo est humiditas superflua. Paulus capitulo de

zingibē. zingiber cali. est in tertio gradu: huius in primo. vinum decoctionis eius et sicum siccarū et passularum valet ad frigidam tussim et spirituum lium frigiditatem: si etiam puluis eius in ficibus ponatur: et sic comedatur. puluis eius in cibis confectus et exhibitus incopizantibus confert. per bi equum seruatur: et est domesticum et siluestre. domesticum est quod karopos colore: sapore vehementi acuto: solide substantie. domesticum vero subalbidum acutum habet saporem: sed non adeo vehementem: nec substantiam adeo solidam. unde cuius franguntur partes sibi coherent quibusdam ramis sculis. In siluestri vero raro vel nunquam sic iuenitur.

Cap. 68i.

Sera vel humatum vel terimabrin Arabice: grece lemmia fragidos: latine terra figillata. libro aggregre. capi. tumacez au gillata. **Sera**. cto. Dias. i. terra figillata: et est figillum marinum: et est figillum laice: et est vna ex terris almayum: et multi ex lutis illi assimilantur. et color eius est similis mogre: sed discernitur ab ea: quia quando tangitur digitis non adheret eis sicut mogra. et est de viscositate in ea res parua. et in ista figilla fiunt et almayum. et color omnium illorum est rubeus: sed illa que est uera ex eis foditur ex terra fundosa: ubi non est arbor neque herba neque lapis. Accipitur igitur ex minera illa sua: et infunditur in aqua: donec dissoluitur: et spissatur et agitur forti agitatione: deinde dimittitur donec resideat: et tunc abijciatur ab ea aqua que supernatat cum facilitate: et postea colligitur quod est pingue et viscosum: et abijciatur quod est lapidum in fundo vasis: deinde ponitur illud pingue ad siccandum donec sit sicut cera mollis: et sic dimittitur in frusta parua ex quibus fiunt troisci: et figillantur qui desiccantur in umbra: donec recedat aquositas: et completur desiccatio. Et idem auct.

Sera. In substantia eius est acritas: et est in ea parum stipticitatis. et virtus est que desiccet sine mordicatione: et curat vlcera fraudulenta etiam si fuerint sordida. Et quando conficitur cum aceto forsi: et fiat sicut lutum: et ponitur super vulnera recetia: et diminuitur sic glutinat ea: et curat vlcera antiqua. et dissoluit ipsam cum quocumque videbitur magis competere necessitati sicut cum aceto aqua mixto aut secaniabin aut vino aut melicrato: et conuenit inuamento manifesto habentibus vlcera in intestinis antequam fiant putrida: facto clysteri cum ea aut data in potu: et fit clysteri cum ea postquam cesserit clysteri cum aqua mellis: et postea cum aqua salis: deinde cum succo plantaginis: et datur in potu cum aceto fortiter mixto aque. et conuenit morsui tyri et aliorum animalium venenosorum et canis rabidi quando bibitur cum vino limphato: et quando linitur super locum morsus cum aceto: et similiter oportet quod linantur omnes morsus animalium venenosorum: deinde ponatur super vul-

nus folium aliquod quod sit resistens putrefactioni illius: et ex melioribus est folium alij agrestis: et post est folium cetauree minoris: et post hoc est folium passij. et medicamen quod sumitur ex luto figillato et grano iuniperi in quo admiscetur ex bolo armeno quantitas parua quando bibit ex eo ille qui timet potionem venenosam prohibet nocumentum eius ab eo: et sumunt eum in potu illi qui iam sumperunt medicinam venenosam: dum ipsa est adhuc in stomacho suo: prouocat enim vomitum: et expellit nocumentum ab eo: et liberat eum a morte. Ego fui expertus in illis qui biberunt catarides et leporum marinum: nam dedi eis in potu de hac medicina: et feci eos vomere statim: et euaferunt: neque passi sunt aliquod accidens malum ex veneno.

Diasc. capitulo de terra figillata: quod incipit lemmia fragidos secundum translationem grecam: terra est ex clauca sordida et cetera. Et idem secundum translationem arabicam. In luto figillato est virtus: quod quando sumitur in potu: resistit medicinis mortiferis et oibus venenis forti contrarietate. Et quando bibit aliquis ex eo: et post sumperit in potu medicinam mortiferam facit eam egredi per vomitum: et non nocet ei. Et est conueniens morsibus et puncturis venenosorum animalium. et ingreditur in confectionibus plurium medicinarum compositionum. **Sera** auctoritate Alcanzi: Terra Et idem **Sera** figillata est bona si puluerizetur ex ea os unde fluit sanguis: stringit enim eum statim: et non est medicina que abscindit fluxum sanguinis sicut ista. Et idem auctoritate Pauli: quando ponitur super adustionem ignis non sinit locum vesicari. et datur ex ea in potu post casum in quo continetur lesio interiorum membrorum: et linitur cum ea membra post percussione et casum et attritionem: et prohibet ea ab apostemate: et si fuerit solutio conunitatis consolidat. et est de melioribus medicinis contra venena. Paulus capitulo de terra figillata. cali. est et sic.

Alic. de viribus cordis. terra figillata temperate complexionis est in caliditate et frigiditate conformis humane complexionis: nisi quia eius siccitas maior est humiditate. habet eius virtutem mirabilem confortandi cor.

Abeonstru	.i. quinq; folia.
Aberima	.i. lupini.
Aberimon	idem quod supra.
Abeonissis	.i. artemisia.
Abenchi cimolea	quid est. .i. cimolea.
Abei	locus quidam est.
Abermosi tonos	.i. lupinus agrestis.
Abeomata	est quidam tumor in quo continetur aliquid ad modum rogis.
Abeosis	.i. loligo.
Abeata	.i. bleta alba et nigra.
Abeulis	est quoddam genus piscis.
Abebeth	est compositum nomen loci.
Abeticarnis	.i. flos parietis.

Therba e q̄ carem^o satis cōfortās stomachū
Thermus .i. lupinus.
Thermus agrios .i. lupinus siluestris.
Thep^hie .i. gummi rute montane.
Theu .i. gramen. **T**heacia .i. beta.
Thegemasa .i. dulces fruct^o duos hūtes cortices
 vel testas.
Tremencola .i. herba tremola
Tremiseuc .i. paralyticas. **T**ilinos .i. fenugrecū.
Tilmi idem qd̄ supra.
Tilni idem quod supra.
Tibapparum sulfur viuum.
Tille .i. spēs vini: et vinum coctum.
Titaneos .i. calx vina. **T**iafin .i. sulfur.
Tiberius folia .i. camedrea.
Tibir .i. rosmarinus. **T**imber .i. thymus.
Ticar qd̄ e .l. crisocolia. **T**itafin .i. medulla cerui
Timinon .i. scolopendria. **T**hymus .i. thymis.
Tisana .i. aqua ordei vel fariola.
Timatigigi .i. quiq; folia. **T**imolas .i. vesprilioes.
Timba .i. satureia. **T**isapium .i. sinapis albus.
Thymi comoarinum .i. cine thymi: vt in antido
 tario in cōfectione de geraldodion.
Tinea habozafa .i. cuscuta. **T**ingos .i. hircus.
Tiria .i. sulfures capitis .l. ptiriasis.
Tincar .i. capistrū auri. **T**ilui v^l tilin .i. fenugrecū
Tinci .i. pin^o. **T**yufamre .i. sulfur sine igne.
Tyelon .i. rubicundū: inde sputum tielon.
Tisma .i. cocodrillus: animal est.
Tinfa idem qd̄ supra.

Lapi. 68ij.

Titimallus latine: arabice
Sera xencua.
 lib. aggreg. cap. xencua anc.
 Dial. Xencua .i. titimallus:

et sunt eius septem species: quarum vna d^r arab. ba
 rasmas: gre. vero caricias vel comites vel comos:
 et est masculus hīs virgas quarū longitudo e plus
 vno brachio: i. quaz colore est rubedo plena lacte
 albo acuto: et folia super virgas ipsas similia folijs
 oliuē: nisi qz sunt longiora et strictiora. et radix ei^o
 est grossa aspera. et in summitatibus illarum virgaz
 sunt come similes inno. et in summitatibus illarum
 comarum sūt capitella similia capitellis illius spe
 cies que d^r noalis: et in istis capit. illis e semen. virt^o
 ei^o e laxatina: et ista est camelea. Et est alia species
 que noiatur arabice: et grece carfites: et est femia:
 et est similia plante que d^r oidomodas. et hz folia
 similia folijs myrti: nisi qz sunt maiora et strictio
 ra et duriora: et sunt fetidi odoris. et hz acutas sumi
 tates sicut spinas. et hz virgas egredientes ab vna
 radice longas circiter palmum vnu. et hz semē qd̄
 profert omni ano simile nuci: et ista nux d^r vomī
 ca. et mordicat linguā quordicatione forti. et nascit^o
 locis asperis. virtus aut istius est similis virtuti p
 me: nisi qz comouet citius vomitū qz pama: et ista
 femina: et ista spēs laureole. Et est spes alia q̄ d^r
 arabice et grece paralios. et eius expositio proprie
 maxime est illud qd̄ nominant homines migath
 et cāfomas. nascitur in marinis locis. et hz ramos

quinq; aut sex aut septem ex vna radice: quorum
 longitudo est circa palmum vnum rectos: quorum
 color tendit ad rubedinem exeuntē ab vna radice
 i quibus folia parua et stricta et oblonga similia fo
 lijs lini. i. sumitate ramozū sūt capitella amigdala
 ta rotunda: i quibus e semē orobo simile: coloris
 varij. et sunt ibi flores quoz color e alb^o. et est tota
 plāta lacte plena: et ista vocat^o lasi. et ula. Est speci
 es alia que arabice vocatur eliofropos: gre. eliof
 copos. hz folia similia portulacē: nisi qz sunt subri
 liora et rotundiora. et quattuor hz ramulos aut gn
 qz egredientes ab vna radice: longitudo quozū est
 circiter palmum vnum: subtiles et rotundos rube
 os et plenos multo lacte. et hz i summitatibus ramo
 rum coronam similem corone ancti: i qua est flos.
 et semen est ei circa folia que ad cursū solis conuer
 titur cū eius reuolutioe: et propterea d^r eliofropol.
 et eius expositio est aspiciens solem. nascitur i ciui
 tatibus plurimū et in cauernis iuxta muros: et iste
 cōiter vocatur a latinis titimallus paru^o. vnde d^r
 titimallus a titan qd̄ e sol. et mallos qd̄ d^r coma:
 qz titimallus nertit suas comas ad solem. Et e alia
 species que d^r cyparissias: hz virgas fere vn^o pal
 mi longas aut plus. quarū color est rubens: in qui
 bus oriuntur folia que sunt similia folijs pini: que
 d^r calicaris: nisi qz sunt molliora et subtiliora et mi
 noza. et vniuersaliter sunt similia eis in principio
 sui oris: et propterea sic nominatur hec planta: et
 est plena lacte. nascitur in locis lapidosis et ficcis.
 virtus eius est similis virtuti aliarum. Est alia spe
 cies: et est illa que nascitur intra lapides: et dicitur
 dendrodes. habet multos ramos: et color ramozū
 est rubens: et super summitates ramozum sunt fo
 lia myrti similia subtiliora et longiora parua. et ha
 bet semen simile semini illi^o speciei que dicitur ca
 ricias. et modus operationis et virtutis eius et for
 ma repositionis eius est sicut dictarum specierū.
 Est alia species que dicitur plarafilos: que habet
 folia similia folijs plante que dicitur stommos. et
 radix eius et flos eius et lac eius laxat aquosū hu
 morem. et quando teritur et projicitur in flumine
 vel stagno occidet pisces. Et etiam species supra di
 ctorum lacticiniorum quas supra diximus faciunt
 hec. Est alia species lacticinij que dicitur pitbias
 similis speciei que dicit cyparissias: que potest re
 poni cum supradictis septem speciebus titimalli:
 et propter hoc posuerunt illam inter species titi
 malli. habet virgas longitudine vni^o brachij simi
 les virgis lentisci: nisi quia sunt longiores et plene
 nodis. et folia habet similiter stricta et acuta in sū
 mitate similia folijs pini: et propter hoc sic nomi
 natur: et habet flores magnos ad longitudinem ic
 dentes: quorum color est purpureus. et habet semē
 depressum simile lenti: et habet radicem magnaz
 albam et grossam: in qua est multum lac.

Sal. octavo simplicium pharvacorum ca
 pitulo de ti imallo secundum translatio
 nem arabicam. Virtus omnium illoz lacticinio
 rū est ca. et sic. in q̄rto gradu. virtus titimalli e laxa
 tiua: laxat pblegma et cholera: et puocat vomitū.

Bal. eodem lib. & eodem capit. fm translationem greci: oēs quidem hñt acrem & ca. virtutem predominantē. inuenitur autē in eis & amaritudo. fortissima ergo oīum est opos et frondes. participat vero & radix predictis virtutib⁹: s; non equaliter. ipsa autē cocta cū aceto dentium dolores: & maxime quicumq; corozis ipsis fiunt curat. apoc vero fortiores h; virtutes ad foramē dētium: & alias partes corporis: mox vlcera extrinsecus emplastrata. est. n. ex quarto gra. calefaciētium: que causticoz diximus esse. ita autē & pilos auferit vinctus opos. q; uero fortis est: miscetur oleo: & si multotiens hoc fiat: tandem radices pilozum perimit: & nudū eis fit corpus. s; eandem autē virtutem acrocozinos et formicas pterigia et etylos tollit. Abstergit autē & empetigines et scabies: eoq; abstersina ei adest virt⁹. propter amaritudinem & fagedenica: & vlcera carbūculosa & cancrosa: qm calefacit fortiter: & abstergit inuare nata ē: siquis ī tempore et mēsurā eo vitatur. Et vero & si stularum tylos eadem virtute curam⁹. hec omnia operantur oēs opi tūmalloz s; genus similitur: debilius vero folia & fructus operari nati sunt: qbus ad pisces qui ī stationarijs aquis vti assuerunt. ciūssime. n. ab eis tenebriati: & semimortui facti ad superficiem feruntur aque. cum autem sint septem species tūmali: formoz est qui caricias nominatur: que & masculini quidam nominant: & q ī lapidibus nascitur: qui dī dendrodes. cōsequēter autē q barbasso assimilatur et cyparissias: deinde paralias: deinde autē eliothropos. s; ppositiones vero p dīcte eoz virtutes ē anis & lixiuū qd ab eis.

Tiberispolla i. camedria.
Tias i. minoratio anguli oculi.
Tui i. ficus.
Tumelea i. camedreos.
Timbre i. satiregia.
Tiaffi i. sulfur.
Tirus est quidam serpens.
Tiltarium i. lintibū minutissime incisum.
Tibirianticū i. nec mimus lene nec forte.
Til i. gramen.
Tinea est nomen equiuocum ad ventres & ad scabiem capitis.
Tisana i. aqua ordei vel fariola.
Tibzum i. omentū uel recticulum.
Tile i. species vini: & est uinum coctum.
Tintutus i. asperitas.
Tinsa i. cocodrillus.
Timiama ē quoddā lachrymū qd vocatur cācamon: qd ponit in l. cancamon: quod cū coagulat est granulōsū: & sunt grana parua leuia albissima quasi tibus album apparet: sed albina est: & leue ut magis minutum qd emanat ab arboze simili leci ne ī magnitudine: & folijs cū volucrat: cuius fructus sicut oliua vel granum laurica carēs nucleo nigri coloris: cuius fructus exprimit: & succus ei⁹ coagulat⁹ dī timiamea. s; illud ē purius qd a trū eo arboze emanat pūssio. fit ex eo fumigiū bonū: s; nos cōter vocamus timiamis cozūbum confi

ctam: que quid sūt. l. l. cozūbum.
Timo psalmo quedā confectio est: quam Diasc. describit ī proprio cap.
Tibulch i. triplicatum: & est quidam potus.
Tillos est callosa & grandis cicatrix: vt in alexandro de oculis.
Tibchar ē spēs nitri: qd consumit argentum: & dī soluit admixtū ei.
Tibialis est spēs calami aromatici.
Tino i. liqno.
Tiria pictura offiasis idem: & sūt fursures capitis l. l. offiasis.
Tiriagia i. vngula oculi. **Tilintū albe** i. fenugrecū
Tisa i. filigo. **Tigus** i. barba ionis.
Tire i. glucien. **Tipica** passio i. interpolata.
Tiriacha aforoch i. a morte liberans.
Timeas est spēs cannele basap.
Tipur i. vulua. l. l. vulua. **Tiriaca** alfarach i. maior
Tiriaca diatesferō. i. q fit de quatuor reb⁹. l. l. tessera
Timus quid est. l. l. basce. **Timus** idē qd supra.
Tibutū qd ē. l. l. althea. **Timolea** qd ē cimolea.
Tibit i. gramen. **Tibirbum** omentum vel zirb⁹.
Tibilicris ē vna ex spēs bus filicis
Tibiosapiros i. sulfur sine igne.
Tibimos quid est. l. l. lichaelch. **Tibia** i. sulfur.
Tibianapiron i. sulfur iudaicū: & ē sulfur viuum
Tibridax i. lactuca. **Tirigana** idē qd supra.
Trifolion i. trifolium. **Trifolon** i. satyrion.
Trifillū idē qd supra. **Trifilium** idem qd supra.
Triamneti i. petroselinum. **Triba** i. satireia
Trignum quid est. l. l. zaro. **Trioce** i. tubere.
Trisagoz maior i. camedrea.

Cap. 683.
TRIPOLION Diasc.
 cap. tripolion fm translationē grecā. nascitur locis maritimis. i. i. littoribus ipsis. folia h; apio similia & grossa: bastā longam duob⁹ palmis ī capite diuisā. flozē dī mutare ter ī die. nā mane colo. ē album facit: & alijs bonis euz mutat: media die purpureum: & sero seniceū. virt⁹ est illi calidissima cū vino bibita. 3. ij. hūozes aquo sos ventris deponit. vinā prouocat. acceptis uenis occurrit.
Trifolium quid ē. l. l. bandachucha.
Trigeno i. spēs trifolij. **Trigo** rubeo. i. dragātū
Trialelaicū i. glucien taurinū.
Trigonā i. piristreon. **Tridax** i. lactuca.
Tidax agrea i. lactuca agrestis.
Tribuca i. lacertides.
Trisafice i. gladiolus.
Tritus i. genus spongie.
Trichimanco i. pollitricum.
Trix i. feda.
Trisonetum i. zamomilla.
Tridi agrea i. lactuca agrestis.
Trifeon i. inuenile siue delicatum: inde trifera: & collyrinz triferon.
Trionites i. bectonica. **Triobolus** i. trillus.
Trillus i. tribulus. **Trigon** i. turtyr.

Triangulum uel triangularia. i. sigillū salomonis
 Tricolorius uel triscas. i. herba capillacea.
 Tricodum. i. nespillum eo q̄ tria ossa habeat.
 Tribulus quid est. l. l. basia.
 Triplicaton. i. cui⁹ tertia pars remāsit ī decoctioe
 Tri. i. cibus factus de pasta azima.
 Tricondeli. i. mel cum citronijs
 Triallis ē quoddam genus tassi barbassi satis cō
 bustibile.
 Trizoaga .i. camedreos
 Trigā. i. trocisci faci⁹ d̄ trib⁹ reb⁹: q̄ ponatur ī an
 tidotario Alexandri de dysenteria. ⁊ quicquid de
 tribus rebus efficitur potest dici trigoni.
 Trigama .i. lactuca
 Trigomum .i. nespillum. l. l. zaro
 Trimata .i. excozationes
 Trisalacium .i. uinum rubeum
 Triticum quid est. l. l. beuda.
 Trigotrigonus .i. lupinus marin⁹.
 Trisego .i. quercula maior
 Trimagne idem quod supra
 Tymbra .i. saturegia
 Tyllis .i. fenugrecum
 Tycanus .i. calx
 Tyriasis sūt squame resolute a capite similes fur
 furibus.
 Tyriaca est quoddam pharmacum Gal. oibus no
 tū valens ad plura: ut Gal. in libro de tyriaca: q̄
 non cōpetit s̄m eūdem habentibus calidissimam
 cōplexionē: neq̄ dieb⁹ canicularib⁹: neq̄ cōuersan
 tibus in terra ea. neq̄ infantib⁹. Cōstantin⁹ in pan
 tegini ait: q̄ nō cōuenit ī materia cholericā uel sa
 na. Tuic. dicit q̄ cōpetit in fe. p̄blegmaticis ⁊ me
 lancolicis post digestionē. Serap. ait q̄ competit
 fe. hūtib⁹ m̄z venenosā. Gal. ī li. de tyriaca ait: q̄
 cōpetit fe. pestilentiali. Est tyriaca s̄z Anic. de cordi
 alibus ca. in si. ij. gradus
 Tormentalis .i. satyrion
 Tosi est quidam tumor in quo cōtinetur ad modū
 lapidis.
 Toxicum quid est. l. l. virem.
 Toxax .i. pectus
 Toxa .i. arungia
 Toxofactum .i. semicoctus
 Toxobos .i. aqua lactuce
 Tobaltin .i. rubi imaturū
 Trotraces. i. quartana febris periodica.
 Tozmos .i. lupinus
 Tocandestre .i. pyretum
 Tocomos .i. ferrum
 Toma folio .i. pentadactylus
 Tozobos .i. aqua lactis
 Tonetica .i. confortatina
 Tosus lapis est leuis ⁊ spōgiōs⁹ satis abstergens.
 Tomos. i. diuisio: inde anotomia. i. recta diuisio:
 ⁊ atomus.
 Tobricum .i. hypoquistidos
 Tomiti arbor est nobis ignota: cui⁹ cortex fruct⁹
 ⁊ folia in se aliquid stipitiq̄ habent: ⁊ calcfaciunt
 nimis: ⁊ peficant. Diasco.

Tortuca .i. testudo
 Torbolos. i. cortex sambuci terranci.
 Tossa .i. mela
 Torpor. i. congelatio uel stupor.
 Torpigo est quidam piscis inducens congelatio
 nem: ⁊ quid est. l. l. fead
 Tozcos .i. lactuca
 Totina .i. naufragina faci⁹.
 Tormentilla .i. bistorta
 Tortella quid est. l. l. bedereos.
 Topus quid est. l. l. torpus.
 Togmason .i. facietas naufragina.
 Totima idem quod supra.
 Tortelle dessemi quid sunt. l. l. passine
 Tontrenis .i. lamentationib⁹.
 Tozrach .i. panis biscoctus
 Toza. i. mensura. xxx. modiorum
 Thomicum .i. confortatium
 Thobos .i. panis. l. l. beuda
 Trofima .i. intuba
 Trobos .i. sanguis coagulatus
 Trocos. i. ossa de nespillis uel rota uel rotundus.
 Tronetaria .i. peristereon.
 Trofimia: scariola: endimia: intuba idem.
 Troximel idē q̄ supra. Trocoma. i. asperitas.
 Trobaltin. i. mora rubi imatura.
 Trocilli sp̄ma. i. semen lactuce. Trocilli. i. lactuca
 Trociseas .i. rotunda confectio
 Tropus. i. modus: s̄z top⁹. i. locus: idē totica reme
 dia. i. localia: liber topicor⁹ et cetera.
 Cap. 684.

T Rogozinus sive trago
 riganus s̄z
 Dial. ca. trogozin⁹. frutex ē filis serpil
 lo agresti: s̄z latiorib⁹ folijs: ⁊ gluctiosa
 uehementē atq̄ virtute potior est. ⁊ altez gen⁹ mi
 nora hūis folia: ⁊ semen q̄ marubij ab aliquib⁹ d̄
 folia sūt illi similia s̄saco. virtus est oīuz ca. ⁊ diu
 retica. ventrē mollit. elixatura eius bibita cholera
 deponit. spleneticis cū aceto bibita medicinal⁹. men
 struis iperat. melle addito v̄ electuarium periple
 rsoniacis vtilit̄ adhibet. pū redinez stomachi tol
 lit. fastidio medet. naufragib⁹ subuenit. polēta mix
 ta tustiorē sp̄git.
 Trocisci stelle et antiq̄ medici noīauerūt eos alui
 rola canee. huiusmodi nō pmittunt vitā recedere.
 Trocos. i. rota uel rotundus: ⁊ idē q̄ trochos.
 Tropos. i. conuersio. Tuice. i. pinus.
 Tuscaria. i. albuicū: ⁊ ē affodillus.
 Cap. 685.

T Tuchia ara. gre. ⁊ Sera.
 li. ag. ca. tuchia. Tuchia ex ea ē q̄dam
 q̄ inuenit̄ ī mineris. Et ex ea ē quedā q̄ sit ī forma
 cib⁹ ī qb⁹ citrina⁹ eoz colligit̄ ⁊ reponit̄ sicut di
 mia: sicut apparet si. l. l. cadimie ⁊ p̄folij. S̄z illi⁹
 q̄ sit ī mineris sūt tres sp̄s: nā ex ea ē alba: ⁊ ex ea
 ē viridis: ⁊ ex ea ē citrina ibibita rubore. ⁊ minere
 tue idē sūt ī littozib⁹ mar]. p̄pe regione indie. ⁊
 melior haz ē alba: q̄ cūz as̄ icit̄ v̄ q̄ h̄at supra se

salē: r p^o ipsā ē citrina. s; i viridi ē aspitas: r ē pfo
rata: r defertur ex maritimis sin. r alba est subti
lior: omnium specierum tucie. et viridis est grossi
or: scilicet illa que cum foraminibus est.

Dias, cap. de tucia. sunt eius due spēs: vna
est leuis alba: alia est minus leuis ea.
generatur aut tucia qñ accipitur climia r pulueri
super es i sui citrinitate: r apponitur in ipsā
climia: vt fiat clarū citrinum: eleuatur ergo ex cli
mia fumus: r adheret parietibus: r est tucia. et tu
cia quidem non ē solum. ppter tūcturā eris: sed ē
absq; hoc qd potest fieri ex climia absq; citrinita
te eris. melior ex ea scdm Sera. ē que fit i cypro:
que qñ rozatur aceto: emittit odore eris: cuius co
lor: est similis colorū resine: r sapor: similis saporū
luti. r qñ ponitur super pūnas aggregant partes
eius: et fit color eius similis colorū eris. r qñ tangit
nō h; asperitate: r est leuis. oportet. n. q; inueniatur
hec oia in ea: aliter aut non est bona. lauatur autē
tucia in hunc modū: accipitur sicca vel cum aqua
mixta: r ponitur i pecia lini nō rara: r ponitur in
aq; pluuiāli: r mouetur pecia i aq; r qd ē de tucia
bōa electa subtili: egreditur de pecia i aq; r id qd ē
in ea ex forde et grossum remanet i pecia: r post
hoc dimitte residere: deinde projice aquā cum tu
cia i vase alio mundo: r qd remanet i fūdo ex gra
ui arenoso abijce: r dimitte aquam clarificare: r
p;ice eam cum facilitate: r iterūz ifunde super tu
ciam aquam aliam r agita: r fac ut prius: r hoc tā
diū vt nihil arenosi remaneat: r aqua supersans
remaneat clara. Et cum hec feceris. p;ice aquam:
r sicca tucia. r quidā sūt qui dissoluūt tucia i aqua
donec fiat sicut mel: r ponunt eā in pecia: r suspen
ditur pecia super vas: r colatur ex ea qd pōt: et re
stringunt peciā restrictione pauca: vt amplū egre
diatur: r p;iciunt super ipsam aquā multā: et mo
uent: r qd natat i superficie aque colligunt cum la
na: r illud qd natat est pinguedo: ponūt eam i va
se nouo mundo: deinde cōmouēt residuū motiōe
leui: r p;iciūt i vas aliud: r qd remanet i fūdo ex
arenoso abijciunt: faciūt hec sepe: donec nihil are
ne remaneat. lauatur aut tucia cum vino similis: r
illa que lauatur cū vino est plus stiptica q; que la
uatur cū aqua. r virtus tucie est stiptica ifrigidati
ua. replet vlcera: carne conglutinat. desiccatiua ē
desiccatiōe pauca. r q; vult assare tucia: terat eā cō
tritione forti: r cōficiat eā cū aq; r faciat trociscos
r pōat eos sup testā r pōat sup pūnas: r voluat tro
ciscos cū assiduatione dōec desiccēt: r fiāt rubei. r
scias q; accipit tucia ēt ex auro r argēto r plūbo
r illa que accipitur ex plumbo est secūda i bonita
te ab illa que fit i cypro: de qua diximus. Aliquā
do aut egemus tucia r nō possumus inuenire: sed
nos scimus medicinas equiuales i bonitate et si
miles virtutū eius quas hic volum^o docere: r mo
dum earum: r qualiter fiāt. Accipe ex folijs myr
ti cum folijs r granis eius recētibus sicut sunt: et
pone i vase terreo crudo: r cooperi vas cooperto
rio hūite multa foramina: r pone in fornace figuli:
r qñ decocta fuerit terra vasis r facta testa: aufer

qd est i ea: r pone i vase alio crudo: r pone iterūz
i fornace sicut prius: r sine coqui: r extrabe cū co
ctum fuerit vas: r extrabe qd est in eoz lana cine
rem illum sicut lauatur tucia: r vtere. fit autē hoc
idem ex folijs et sūmitatibus oliuarum eadem di
sciplina: r maxime siluestrinum: r fit ex gitonijs p^o
q; iciduntur per frusta: r abijciuntur semia: r ex
galla: r ex moris celsi albis imaturis r desiccatis
i sole: r ex sūmitatibus arboris grani viridis: et ex
floribus vitis agrestis: r ex sūmitatibus arboris ma
sticis. r quidam accipiunt folia arboris ficus: r de
siccant i sole: r faciunt vt diximus. virtus tucie ab
lute est sicca et plus desiccatiua omni medicina: r
igrediat i sief cum quibus curantur egritudines
oculorum. r est vna de melioribus medicinis cum
quibus curamus vlcera que fiunt i ano et virga r
pectine. r desiccet humiditates que veniūt ad ocu
lum: r prohibet eas venire r ingredi tunicas eius.

Lapi. 686.

Turbid arabice: latine et grece
caritamon.
Sera li. aggreg. cap. turbid aucto.
Dias. est planta que nasci
tur i litore maris in locis. s. quos mare cooperit
qñ crescit. qñ vero est tranquillum non tūgit ea:
nō. n. nascit i tra aquam nec multā lōge ab ea: r ni
si qñ mare turbat et crescit non tūgit ea. h; folia
similia folijs plāte q; dī arafatis: nisi q; sūt grossi
ora eis. r h; stipitem duobus palmis longū diuisū
i sūmitate. Et quidā dicunt q; flos eius mutat co
lore suum ter in die: q; i mane est albus: r i meri
die declinans ad purpureū colore: i vespere vero
fit rubeus. Radix vero eius est odorifera albā: q;
qñ masticat calefacit linguā. Et idē anc. Gal. tras
latione Albatrich: r nascit i littoribus r arenis. r
virtus eius est ca. r sic. laxat r mundificat ventre.
r melius ex eo est illud qd cum euellitur r radix
eius a terra auferitur cortex eius statūz r abijciatur
grossum qd ē in eo. r ex corticibus eius melior est
ille qui ē vt calamus gumosus r albus. r qñ volu
mus ipsū frāgere cito frāgitur: r nō accipiat illud
turbid qd est tortuosū. turbid est cal. r sic. cōplexio
nis i tertio gra. Et idē anc. Alben mesuay. Et meli
or est ille q; est subtilis ligni. r proprietates eius ē la
xare viscosū phlegma: verum ipsū dimittit debili
tate i stomacho ppter abominationem sui saporis.
Rectificatio eius est conficere ipsum cū oleo
amigdalorum dulcium. Dosis eius est a. 3. i. vsq;
ad. 2. r oportet q; adhibeatur potatū custodia ma
gna: r non exhibeatur solum. r ipsum quidem est
bonum humoribus sciaticis: r educit eos: et laxat
humores grossos. Et idem aucto. Albi. Meli^o ex
eo est album in colore suo: r quod in figura est si
cut calamus argentens: et pulpa calami. est subti
lis r cito frangitur non existens grossus: neq; gra
ue. r quando teritur est contritio eius facilis: r est
album quando est tritum. illud vero quod non ē
tale non est alicuius bonitatis. et turbid quādo trā
suerit tps. multū sup ipsū: sunt i eis vermes sicut
i alijs lignis: r obilitat i virtute sua: r signā ē sup

boc est q̄ apparent ī eo foramina: ac si esset foratū acū: turbat quidē laxat p̄legma laxatione leni. Et rectificatio eius ē ista: q̄ frices corticē ei⁹. donec peruenias ad album eius: et postea tere ip̄z et cribra ip̄sū per cribrū tenuer: si ponis ipsum in medicina laxatiua sicut ī pillulis et decoctiōibus cribra ip̄sū per cribrū strictū: ne sit ei aliqua grossities: ne adhereat villis stomachi: et conuenienti⁹ modus rectificationis eius ē q̄ cōficiatur cū oleo amigdalārū amaraz: postq̄ fuerit trituratū et cribratū. et si vis exhibere ip̄sū h̄ntibus p̄legma viscosum tenax tere subtiliter et cribra: vt ipsam non adhereat stomacho: et expellat ipsum p̄legma.

Paucap. de turbit. Turbit est ca. et sic in tūo gra. turbit est radix cuiusdam herbe cuius folia sūt similia folijs ferule minoris. et est ex h̄ntibus lac. et est ex eo siluestre et domesticū et magnum et parū. et adhuc ex eo aliud album: aliud citrinum: et aliud nigrū. electio q̄d in locis nascitur siccioribus: et gūmosius p̄pter spissitudinem lactis eius. contrariū vero e contra declinata. p̄petatib⁹ h̄ntibus: q̄ sūt septē scōz q̄ sapientes scripserūt. sūt sit albu: et vacuū arūinosum: et gūmosum. et sit cortex eius cinericius et planus: et sit recens: et facile frangibile. citrinū vero malū ē: et nigrum peius: grossum ē non bonū: et subtile tenue similitur. Est. n. debile et antiquum malum: et q̄d est crispū corticis: et h̄nt interioribus frangitur sicut nervos et siluestre malū. Et q̄d nō ē gūmosū ē debili⁹ et ventris conturbatiuum. et tua inest vt cognoscas adulteratum ex eo q̄d sit cū superlimitatione ī extremitatibus eius ex gūmi dissolutione. Et cognoscitur eo q̄ ī fracturis ipsius ē sine eo. et nimis recens ē conturbatiuum et subuersiu⁹ viscera. Antiquum vero debile: mediocritatez tñ h̄nt: est. n. q̄d eligitur. Complexio et p̄prietas ca. ē ī tertio gra. et est resolutiuum attractiuū attractiōe mediocri: generans venositatez et subuersionē et nau seam. et acquiritur ex vsū eius exsiccatio in corpore. enacuat eiz humiditates subiles. Rectificatio. Tria sunt corrigibilia ī ip̄so. Est enim debilis operatio et tarde: et nocet stomacho faciens subuersionē et nau seā. et acgrit vsus ei⁹ corpori exsiccatio nem nau seā et estuatiōem. Rectificatores vero eius ī p̄mis abra di iusserūt corticem eius donec appareat albu ipsius: et corrigunt de eo q̄d dicitur est: p̄mo administrando aliquid virtutis acute: vigorans ip̄sū ī operando. et ex reb⁹ ip̄sū maxime confortantibus est zucarum. ip̄sū enim sigillat ei. p̄prietate mirabilem: ut educat humorem grossum et viscosū et a remotis cū facilitate: ita q̄ etiā a iuncturis et anchis et a locis profundis et distātib⁹. p̄ se vero non facit illud: imo educit de p̄legmate q̄d subtile: et relinquit grossum: et hoc tardē operatur. et corrigūt q̄d secūdo dictum ē admiscēdo ei ex medicinis stomaticis et redolentibus et sedantibus agitationem in eo: sicut est mastix: et gallia aromatica: p̄prie sicut zinziber et piper longum et similia. et emendatur q̄d vltimo de eo dictum ē sicut dixit Alcanzi: ut misceatur oleū amigdalaz

aut coniungatur cū amigdalīs aut cū zucaro. Et dicit Rufus: administratio ipsius cū stipticis remonet hoc nocentū ab eo. Et dicit Jsdē: Ip̄sum cū confectione de citonijs: aut rob ipsius cū medio ponderis eius ex zinziberi et duplo ponderis ipsius ex amigdalīs est solutiuum bonum. Inquit Hamec: et sunt troscisci ex eo: et duplo ponderis ei⁹: et flozum vio. et medio p̄deris eius ex zucaro: et sit solutiuum sine molestia. Et inquit Jobānicus: accipe daculozū infusorum in aceto die et nocte partes centi: penidiarū partes. 50. amigdalārū purgatarū partes. xxx. turbit partes. xxx. scamonee partes. xij. zinziberis: pipis longi: foliozū rute siccorum ana partes. iij. eozū fiat permixtio bona: et confice cū melle despumato: est enim medicina mirabilis. Inquit filius zesar medicamē de turbit quod elegi in egritudinib⁹ in quib⁹ vsus ei⁹ est necessarius. Accipe turbit partes. x. zinziberis partes. v. zucari partes. xx. et q̄nqz additur mastice. 3. iij. et quandoqz alia sūt intentiones alias. Et dixit iterū infundatur turbit ī succo cicumeris asimini die ac nocte post q̄ rasus fuerit ei⁹ cortex et exsicceatur. Est enim vltimū ad egretudines iūcturam. Turbit aut de trituratione: et cōtritione sustinet omne quod ē medicore. Hocentū aut ei⁹ expellit aqua mellis ca. et aqua similiter zucari ru. cum oleo. **Dosse.** Turbit confortatur amigdalārū. **Dosse.** solutiuone educit humores p̄legmaticos grossos et viscosos a remotis et p̄prie a iuncturis. et ipsum quidē mūdificat stomachū: et expellit supfluitates ab eo adherentes ī villis eius. et mūdificat p̄tē a p̄legmate grosso putrido. et educit a iūcturis et locis nervosis et anchis humores grossos viscosos. et ualet ad dolorē iūcturaz. et eius vsus preseruat a lepra et ab īseciōnib⁹ p̄legmaticis: sicut est morpheia et baras. et medicina se. p̄legmaticaz bona. hi aut qui sumūt ip̄z timeāt austrū: et abbozeāt pisces. **Dosis.** e. cōtriti ē a. 3. i. vsqz ad. z. et ei⁹ decoctio a. 3. vsqz ad. 3. **Tubasi** est regio quedam. **Turcie.** i. armoniacum. **Tueingi.** i. sasanus. **Turmifios.** i. exitura que rumpitur. **Tuz** i. gersa: et est cerusa **Tuchib.** i. q̄n facit stare sicut stat hō cū orat tenēs faciem suā et ventrē super terram. **Tululie** i. verucalis. **Terūge.** i. citratū: et gre. vocat spēs quedā ozimi. **Ticedillo.** i. herba passerina: quam ignoro. **Tusa.** i. mala. **Tulolie.** i. verucalis. **Turinus** i. lupinus. **Tulup** herba ē que ī flumine nascit: et vocat oga **Tululup** idem q̄d supra. **Buttera** i. pulgium. **Tulurus** i. exsiccatio. **Tuluesius** idem q̄d supra. **Tumabarū** i. cinabarū **Tubel.** i. baccitura seu squama metalloz. **T. hube.** i. leris i. baccitura eris. **T. turbiscon** id est olinella: et est laxatiua: que ē species laureole.

Turgaron est spes draconum marinozum.
 Turesule est quoddam genus piscium.
 Turriofles. i. extremitates vel caprioli.
 Tuderī ē herba nascens in tectis et parietibus: et
 uocatur elixio. sed Anicēna dicit q̄ ē herba simi
 lis passio satis resolutiua et mollitiua.
 Tussus vel lebleb ara. lati. volubilis.
 Tussus. i. antrax. Turges. i. fordes.
 Tussio clamosa. i. canina: et est tussis cū qua est spe
 cies ozthomie.
 Tumor nature. i. emozoida inflata v̄ ceca: que ni
 hil sanguinis emittit.
 Tubozofitas. i. radix rotūda. Turgonus. i. turtur
 Tubelanachas .i. squama cris.
 Tubera sūt fūgi sub terra morantes rotundi ad
 modū pile. l. bamech.
 Tuden. i. herba habēs solia similia folijs cipressi:
 quam ignoro.
 Tutametus. i. pullegiū. Turbiscus. i. laureola.
 Tussillago. i. vngula caballina. Tumu. i. thymus
 Tumini idem q̄ supra.
 Tumulū .i. herba capillacia.
 Tuctamenis .i. pullegium.
 Turtal quid est. l. carrumen.
 Tubs quid est. l. konder.
 Trabus. i. globus: inde trumbosus sanguis id est
 globosus.
 Trufi .i. tubera.

Sequitur de .II.

Urtus. i. mora siluatica que simili
 ter vocatur batus. l. batus
 Uretes. i. vene grosse.
 Valeriana. i. amantilla: dordaci
 on: potentilla: nācilla: fu idem.
 Uappa. i. vinum vile debilitatū

et ententum.

Uacrinia. i. genus florum crocei coloris: et est oca
 lus vacce. l. butraceon.
 Uaccinium. i. viola purpurea. Uara indi. i. foliū.
 Uarices. i. vene to:iose in cruribus vel alibi.
 Uabanab .i. menta.
 Uaricoya. i. q̄n debilitat opatio auditis
 Uatreas .i. lauina.
 Uapoziti. i. papyrus. l. l. burcbidi.
 Uapirum idem q̄ supra.
 Uatrachisū. i. apiū risus. l. l. botrachion.
 Uaries. i. narciscus. Uard. i. rosa.
 Uascus. i. remissus. Uarax. i. egrotatio.
 Uadaba. i. vmbilicus: et sūt belliculi marini.
 Variola .i. morbillus.
 Valeniua. i. serpillum maius: et est valeriana.

— Lapi. 687.

UAmacha ara. la cera. Sera
 auc. Dias. melior ex ea est grossa mun
 da a forde: i cuius odoze est odor mel
 lis: et est in colore eius parum rubedinis: et illa que

est alba per cocturam: et pinguis est post ipsam
Bal. vij. sim. phar. ca. de cera scōz trāslatio
 nē arabicā. Virtus eius prima ē: q̄ est
 medicina media inter res calefacientes et siccatēs
 et humectantes: nisi qz est cum hoc grossa res paz
 viscosa. et ideo non solū desiccatur: verum etiam hu
 mectat per accidens: postq̄ per suam viscositatez
 phibet resolutionem. Et idem eodē lib. et eodem
 cap. scōm translationem grecam. Cera ī medio
 equaliter est calefacientium et infri. et hu. et siccat
 tiū. Habet autē quid grossarū partium et emplasti
 cum: propter quod non solum siccat: sed etiam se
 cundum accidens humectare fortassis vūq̄ vide
 bitur prohibens transpirationes. vnde et materia
 est aliquozū phar macozum que calefaciunt et infri
 gidant. ipsa autē scōm ipsaz de digestiuis vtiq̄ erit
 debilibus non itra corpus sūpta sed extrinsec^o ap
 pōta. habet enim quid paucum diaforetice et ca
 lide virtatis qua plurimum participat mel.

Sera auc. Albugerig. Mollificat grossici
 es apostematū. et conuenit asperita
 ti pectoris q̄n ponitur super ipsū cum oleo viola
 to. et mollificat nervos et vlcera: et maturat et resol
 uit resolutione debili. et non est de medicinis que ī
 grediuntur in corpore: sed de illis que apponuntur
 extra. et est materia omnium emplastrozū calefa
 cientium et infrigidantium. Et idem auc. Diasco.
 Virtus est mollificatiua replens vlcera repletiōe
 mediocri et non fort. et formāt ex ea grana ī mo
 dum granozum gegeuers: et bibuntur ex eis. x. gra
 na ad vlcera intestinozum. et prohibet coagulatio
 nem lactis in mammillis lactantium. et quādo po
 nitur super nervozum asperitatem mollificat et le
 nit ipsam sed munus id est propuleos. et est sup
 fluitas et fordes quam apes projiciunt extra domi
 cilia sua: et reperitur in aluearijs: pro quo. l. l. ppo
 leos. Dias. secundum translationes grecam. Cera
 vtilis est rufa et pinguis et odorata: odorem h̄ns
 mellis mūda: vt est pontica et cretica. alba cera et
 pinguis secundā habet virtutem. Exalbare sic ce
 rā debes: Ceram albam icide minutis partibus: et
 mitte ī cacabo nouo: et missa aqua mariatima: ipo
 ne foco: et cū se soluerit sparge desup tritū nitri: et
 postq̄ bis aut ter bulierit deponē eam. Cuz vero
 spissauerit lena de cacabo: et purga sordiciez si fue
 rit: et secūdo id facias: et cū bulierit mitte ibi sūdū
 cacabi fractū: aut illud sic rotundū aqua aspersū.
 et desuper cere q̄ fuerit vel beferit pone ī sole aq̄
 perfusum: nā et lino isertūz albā facit colorē. qui
 quis autem aquam salsam plus miserit: plus albā
 ceram facit: et verno super herbam ponitur. virt^o
 est omni cere termantica et plerōica. miscetur au
 tem succis et pulibus propter dysentericos confe
 ctis aduncto aliquo mellis quo decoctio fiat co
 mestibilis. in modū pillule ista grana accepta coa
 gulatū lac mammis soluent. vires habet omnis ce
 ra relaxare duricies mollit. Est. n. media iter ca. et
 fri. sic. et hu. vnde materia est aliozum medicamen
 tozū: qz ex ea cōstruunt epithimata et alia.